68ste Jaargang — Nr 21.

Zaterdag 17 Juni 1922

BUREEL EN REDACTIE
DRUKKERIJ COLLÉE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN.
Abonnementsprijs fr. 7.50
Telefoon 12
15 centiemen het nummer
Postcheks rekening n° 84855.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :
Voor de aankondigingen buiten de provinciën Limburg en Luik, wende men zich uitsluitend tot de *Agence Havas*, 13, Boulevard Adolphe Max, BRUSSEL ; 8, Place de la Bourse, PARIJS en 6, Bream's Buildings, LONDEN. E. C. 4.

TONGEREN, 17 JUNI 1922.

Verbond der Katholieke Vereenigingen en Kringen

Het Verbond der Katholieke Vereenigingen en Kringen, hield Zaterdag en Zondag zijn 49e congres, te Namen.

's Morgens werd in de cathedraal van St-Albinus een zielmis gecelebreerd tot Intenis van wijlen graaf Woeste, jarenlang voorzitter der Federatie. Mgr. Heylen, bisschop van Namen, was in den dienst aanwezig.

's Namiddags werd het congres geopend. Heer Segers, de huidige voorzitter der Federatie, zat voor. Aan het bureel zetelden mede, als gasten der Federatie : staatsminister Helleputte, voorzitter der Katholieke Unie, den landbouwersstand vertegenwoordigende ; minister Van de Vyvere, den handeldrijvenden middenstand vertegenwoordigende ; heer Heyman, de voorzitter van het Verbond der Katholieke Werkmanskringen ; minister Moyersoen, en verder talrijke senators en volksvertegenwoordigers. Ook Pater Rutten, senator, was op de vergadering aanwezig.

't Is de eerste maal, meenen we, dat de leiders der andere groote katholieke groepeeringen op een congres der Federatie verschijnen. Dit is beteekenisval in dezen zin, dat het aantoont dat in de verschillige afdeelingen van het groote katholieke leger een oprecht verlangen beersht naar eendracht.

Heer Wasseige, voorzitter der Naamsche Associatie, spreekt de welkomrede uit.

M. Segers spraak vervolgens eene groote en merkwaardige redevoering uit, waarin hij wees op de godsdienstige en burgerlijke plichten die de katholieken te vervullen hebben. Wij moeten, zegde de redenaar, trachten de meerderheid in het Parlement te veroveren. Om daartoe te geraken is onontbeerlijk tucht noodig tusschen de leden der Parlementaire Rechterzijde, eene onverpoosde werking in de Katholieke Vereenigingen, en wijs en zorgvuldig samengesteld program en vooral eene onwrikbare eendracht in de katholieke rangen M. Segers somde vervolgens op de groote vraagstukken die dienen opgelost te worden : de buitenlandsche politiek, de legerinrichting en den duur van den diensttijd en de taalkwestie. Aan het hoofd van het katholiek programma moet de verdediging van den godsdienst en van de godsdienstige belangen blijven geschreven staan, die wederom door de anti-katholieken onderduimts doch verwoed bedreigd en aangevallen wordt. Zijn slotwoord, de broederlijkheid tusschen Walen en Vlamingen aanpreekend en de eenheid van België huldigend, werd bijzonder geestdriftig toegejuicht. De achtbare voorzitter bracht op zijne beurt eene hartelijke hulde aan de ministers en aan de vertegenwoordigers van de werklieden en landbouwersstanden, waarop M. Helleputte met een niet minder hartelijk en gemoedelijk woord antwoordde, de samenwerking door de eenwen heen van Walen en Vlamingen heerinnerend en de verzekering gevend dat de twee rassen die de Belgische Natie uitmaken eendrachtig zullen blijven strijden voor de eer van God en voor het heil van het Vaderland (Toej.).

Dan brengen heeren Helleputte, Heyman en Van de Vyvere den burgemeester wederzijdsche organisaties ; ze worden fel toegejuicht.

Ook minister Moyersoen spreekt een korte rede uit, waarna de secretaris der Federatie verslag uitbrengt over de werking in het afgeloopen diensjaar.

Als naar gewoonte wordt een adres goedgekeurd, gericht tot den H. Vader.

Een telegram van eerbetoon wordt aan Z. M. den Koning gestuurd, alsook een aan Z. Exc. den Pauselijken Nuntius.

En nu vat het congres zijn eigenlijke dagorde aan. De eerste verslaggever is heer Castelain, die handelt over woningnood en kroostrijke gezinnen.

Hij vraagt, onder meer, dat de Regeering het aanschaffen eener eigen woon door kroostrijke gezinnen vergemakkelijke, door bemiddeling van de Maatschappij voor Goedkoope Woningen of de Spaar- en Lijfrentkas.

De verslaggever duidt een aantal middelen aan welke het oplossen van dit vraagstuk, door hem opgeworpen, kunnen bevorderen.

Tijdens de bespreking welke het verslag uitlokt, neemt ook minister Moyersoen het woord. Er is goede wil genoeg, zegt hij, maar geld ontbreekt.

De minister legt de werking uit van de wet op de goedkoope woningen. De Staat verliest zware sommen op de voorschotten welke hij doet. Daarom dient het privaat initiatief aangemoedigd. De Maatschappijen voor Goedkoope Woningen moeten verplicht worden bij iedere gelegenheid huizen te verkoopen, opdat de werklieden kans hebben eigenaar te worden van hun huis.

De Regeering is zinnens aan de vaders van een talrijk kroost premies toe te kennen, om ben in staat te stellen een eigen huis te verwerven. Ook de erkende maatschappijen hoeven aan die huisvaders zekere voordeelen te schenken.

Hiermede eindigt de eerste dag van het congres.

* * *

Den tweeden dag van het Congres was de belangstelling zoo groot, dat men van de zaal « Patria » verhuizen moest naar de ruimere feestzaal van het College.

Als eerste punt aan de dagorde staat : Werken der Jugd. De verslaggever is een voorzitter van katholieke studenten, heer Demerbe. Hij spreekt een mooie rede uit, die geestdrittigen bijval verwerft.

Oud-minister Harmignie behandelt daarna het vraagstuk nopens het verspreiden der katholieke of juister gezeid, der goede pers.

In sommige gewesten, als te Namen, is fel gewerkt aan dit verspreiden ; in andere wordt het nagenoeg verwaarloosd. Waar van dit verspreiden werk wordt gemaakt, blijven de goede gevolgen niet achterwege.

Om kort te gaan, heer Harmignie beveelt het herinrichten aan der algemeene federatie van het Werk der Goede Pers. Hij vraagt ook in October a. s., een persdag te houden, zoals vóór den oorlog, te Namen, Gent en Bergen, en, verder de goede pers door alle middelen te steunen.

Er wordt ook gesproken over het politiek organiseeren der vrouwen. Een Luikenaar brengt daarover verslag uit, heer Lahaye

Gezien het kiezerschap toch reeds voor de gemeente, aan de vrouwen toegekend is, is 't noodig haar te organiseeren per arrondissement, zelfs per gemeente. Ook zou ten in de associaties bijzondere afdeelingen voor vrouwen moeten ingericht die zich zouden onledig houden met nazien der kiezerslijsten en ander kieswerk.

Eindelijk handelt heer Golenvaux over de betrekkingen en de samenwerking welke bestaan moeten onder de katholieke gekozenen in de gemeenteraden. Hij beveelt het stichten aan van een bijzondere rondpleegingsbureel, dat tevens scheidsrechterlijk optreden zou, in geval er geschillen oprezen onder katholieke gemeenteraadsleden

Na een uiteenloopende bespreking keurt de vergadering het stichten goed van het aanbevolen middenorganisme, alsmede het oprichten eener algemeene vereeniging van katholieke gemeenteraadsleden ; de plaatselijke organisaties kunnen onderzoeken of het wenschelijk zij ook provinciale raadsleden er in op te nemen.

Heer Segers, de zitting sluitende, iskondigt onder meer aan, dat de Raad der Federatie besloten heeft een monument op te richten ter eere van heer Woeste.

In den namiddag had een banket plaats, voorgezeten door heer Wasseige. Vele Voorzaanstaande katholieken zaten mede aan de eerstafel, en ongeveer vijfhonderd personen namen deel aan den feestdisch.

Heer staatsminister Segers bracht den gebruikelijken heildronk uit aan Paus en Koning, en drukte zich, onder andere uit, als volgt :

» Men vraagt ons langs verschillende kanten : « Maar zijt gij wel behouders ? » ofwel : « Maar zijt gij wel demokraat ? »

» Wel ja ! Wij zijn behouders, want wij willen de instellingen behouden die, in onze oogen, de hoeksteenen zijn van alle menschelijke samenleving ; het **Geloof**, meer en meer bevochten door de vrijdenkers en de godloochenaars ; de **Familie**, meer en meer bedreigd door het verderfelijk neo malthusianism ; de **Eigendom**, meer en meer bestookt door het etatism, de nationalisatie en de pogingen tot invoering van het kommunism ; de **Maatschappelijke Orde**, meer en meer bestormd door den klassenstrijd en het revolutionair socialism. Wij zijn behouders, omdat wij behouden willen zien de leidende grondbeginsels van de hedendaagsche politieke samenleving (Ovatie).

» Maar wij willen ook demokraten zijn ! (Toej.) Niet dat onze Federatie leiden wil het leger onzer Christene werklieden. Dat is de taak van den Christen Volksbond, hier door zijn erkend hoofd, M. Heyman, vertegenwoordigd. (Toej.) Wij willen demokraten zijn, met, door alle middelen mele te werken tot het tot stand brengen of ontwikkelen van alles wat onze christene werklieden tot nut kan strekken. De Kerk heeft van de demokratie niets te vreezen, zoolang deze aan de Kerk onderdanig blijft. De Paus van de christene demokratie zal nooit Karl Marx heeten. Gisteren heette hij Petrus of Gregorius VII ; heden heet hij Pius XI ; altijd zal hij Leo XIII heeten. (Ovatie.)

» Wat zal aan de beroerde samenleving het licht en de vrede brengen ? Het geweld ? De wetenschap ? Het rationalism of het brutaal materialism ? Of zal het het kommunism of het bolchevism zijn, dat, in Rusland, reeds 1 miljoen 700 duizend slachtoffers heeft doen fusiljeeren ? Zal het 't socialism zijn ? Neen, niets van dit alles. De Kerk, het Geloof, Jesus Christus alleen zullen de wereld bevrediging brengen. Laat ons dus onverpoosd ieveren om de zielen tot God terug te brengen, daarin het voorheeld volgend van den grooten verdwenene. Eenige uren voor zijn afscheiden zegde Karel Woeste mij : « De Federatie en onze katholieke vrienden moeten onverpoosd ieveren om de zielen tot God terug te brengen. » Ik maak u zijn laatste wensch over. Om hem te vervullen, hoeven wij maar het voorbeeld van onzen grooten leider te volgen. Credo ! Gelooven wij, zooals hij geloofde. Het is van God en niet van de menschen dat men het heil der zielen moet verwachten. Laboremus ! Werken wij, zooals Karel Woeste werkte, wiens schim hier over de vergadering zweeft en die nog steeds in ons midden is. Knielen wij, zooals hij voor God knielde, die hem voorzeker reeds in zijn Hemelsch Rijk zal ongenomen hebben, want nooit is de mensch grooter dan wanneer hij voor God geknield is. Met de christene samenleving op den inwendigen vrede, op de orde en op de broederlijkheid te stichten, zullen wij Woeste's laatsten wensch vervuld hebben : de zielen tot God terug brengen. » (Lange en geestdrittige ovatie.)

De prachtige rede van M. Segers maakte een overweldigende indruk. De « Grabanjonne » en de « Vlaamsche Leeuw » werden nogmaals gespeeld, en aan den geestdrift scheen geen einde te zullen komen.

* * *

M. CARTON DE WIART bedankte, namens de vergadering, den achtbaren Staatsminister, die zoo goed de verzuchtingen en de hoop van de katholieke partij vertolkt heeft, en die een harer werkzaamste leiders is. M. Segers, zegde hij is de man die onze katholieken naar nieuwe en schitterende overwinningen voorgaan zal. (Toej.)

Spreker bracht ook hulde aan M. de Broqueville. Hij betreurt dat deze droom niet verwezenlijkt geworden is. « Wat hij ons heeft gebracht, was niet alleen eene herinnering, maar gansch een program. »

Sluitend met een betoog van diepe erkentelijkheid aan de regering, met MM. Theunis en Jaspar aan 't hoofd, zegde M. Carton de Wiart dat den dag zeer aanmoedigend en hoopbevend was en de eendracht bezegelde van al onze katholieke strijdmachten (Ovatie.)

« Laat ons zijn : eerst katholiek en Belg, Vlaming of Waal daarna. Laat ons getrouw blijven aan de overleveringen van Beloëte en aan de lessen van het Evangelie. Onwrikbaar trouw aan Kerk en Vaderland ! » (Langdurige toejuichingen.)

Voerden nog het woord : heeren Golenvaux, de Broqueville, Berryer, Jaspar, Bribosia en Wasseiger.

M. TSCHOFFEN deed de geestdrift ten top stijgen met uit te roepen : « Binnen drie jaar moeten wij een einde stellen aan de gemengde ministeries ! Wij groeten de katholieke en nationale regeering die komen gaat ! »

En onder zang en jubel liep het feestmaal rond 5 ure in de beste stemming ten einde.

De zitdagen van het Verbond der Katholieke Vereenigingen en Kringen te Namen, zullen in gulden letters geboekt worden in de annalen van de Katholieke Partij.

LAUDA SION !

H. Sakramentsprocessie.

Morgen heeft de groote plechtigheid en processie van het H. Sakrament plaats

Heerlijk is het, op dit Feest, in de natuur, plechtig in de kerk, prachtig op de plaatsen waar de groote Processie zich heen beweegt.

In de kerk prijkt goud en zilver en branden talrijke waskaarsen op 't altaar. Statiger dan ooit zweelt de feestrang onder de gewijde bogen en langzaam zingt het koor : « Lauda, Sion, Salvatorem » zieg. Sion, het lied, uw Verlosser ter eer !

Het misoffer is voltrokken en de processie gaat uit. Huizen en buurten zijn met vlaggen en wimpels, met eerebogen en altaren versierd, alles is in feestgewaad, want het geldt den triomf des Heeren, van den God-Mensch te vieren. De groote Koning wil zijn volk zegenen. Daar nadert Hij... De zegerijke Koningsbanier, de Kruisvaan komt voor op ; schitterwitte koeren engelen slingeren zwierig rond den troon van den geheimvollen God hunne zilveren wierookvaten ; kleine maagdekens strooien met onschuldige hand op de paden des Heeren palm en bloemen ; geestelijken en gelooviger zingen de liederen van het Hemelsch Jeruzalem ; de priester-offeraar, wiens gewijde handen den Koning der koningen tot een troon dienen, treedt langzaam voort, door een glanzenden dranghemel overschaduwd... De bellen klinken en links en rechts knielt de menigte neder.

Onder de dichte linde, die met hare groene takken over het beeld van den Gekruiste heenwelft, heffen vrome handen voor den Koning der hemelrijkheid geene rustent opgeslagen, een troon bereid, met rozen en lelien en met groen mos omzoomd.

Er heerscht eene stilte, even plechtig als die van de groote wateren, in het uur der zeldzame kalmte op zee... De Benedictie wordt gegeven ; de zegen des hemels dalt over ouders en kinderen, over veld en weide, over stulpen en kasteelen néer. Met een traan in het oog, zijn allen geknield op die geheiligde plek, waar ook eens hunne ouders en waar sinds eeuwen verschillende geslachten hebben geknield, om eene hulde van vereering, en dankbaarheid te brengen aan het geheim der oneindige liefde van den verborgen God en zijne rijkste zegeningen te ontvangen.

Zing, Sion, het lied uw Verlosser ter eer,
Verhef in uwe zangen den leidsman, den herder ;
Stem hooger den Jubel, zooveel gij 't vermoogt,
En toch zal uw lot nooit maar waarde Hem prijzen.

BUITENLAND.

Duitschland.

Het geval van Hahnke in de Duitsche pers.
Ex keizer Wilhelm dient een aanklacht in.

In Duitschland duikt zoo nu en dan het verhaal op, dat de ex keizer op eene buitenlandsche reis, in Juni van het jaar 1897, wraak zou hebben genomen op den jongen luitenant ter zee von Hahnke, wegens door dezen laatste geplegde majesteitsschennis.

De luitenant zou namelijk, toen de keizer hem, om een of andere reden, een schimp had gegeven, den keizer in het gelaat hebben geslagen.

De luitenant werd aangehouden en door een krijgsraad ter dood veroordeeld. Men gal hem echter de gelegenheid zelfmoord te plegen door een velo-ongeluk te ensenneeren.

De ex-keizer heeft nu besloten de waarheid van deze geschiedenis langs gerechtelijken weg te doen uitmaken en heeft daarom eene aanklacht ingediend tegen de te Gotha verschijnende « Volksfreund » en tegen de « Generaal Anzeiger für Dortmundt und Westfalen », welke bladen onlangs weer artikelen over deze kwestie hebben laten verschijnen.

Frankrijk.

Een rechterlijke dwaling. — Een landbouwer, Benjamin Reynier, was meer dan dertig jaar geleden door het assisenhof van de Var, veroordeeld geworden wegens verkrachting en moord op een jonge herderin. Zijn vrienden ijverden om zijn onschuld te bewijzen ; verschillende dagbladen steunden den beklaagde die zijn onschuld staande hield.

In 1893 werd zijn straf tot 15 jaar teruggebracht ; in 1895 werd hij gebeel op vrije voeten gesteld. Reynier keerde naar Frankrijk terug en vestigde zich te Saint-Cyr-sur-Mer, waar hij thans nog verblijft.

Verleden week, na een nieuwe pleitrede van zijn advokaat, heeft het hof van Aix ten slotte de onschuld van Reynier erkend.

Hier weze er aan herinnerd, dat het de heer Millerand was, thans voorzitter der Republiek, die te Toulon om dien tijd moest pleiten, in de zaak tegen de dagbladen, die hij de onschuld van Reynier bleven volharden.

Engeland.

Een voorgeveel. — Te Welshpool, woont Mme Humphreys, wier eenig zoontje 9 jaar oud was. Donald en eenige zijner makkers waren van zin in de rivier een bad te nemen. 's Nachts zag Mme Humphreys, in een droom, haar zoontje verdrinken. Onder den indruk van dezen droom, gelukte zij er in, 's anderdaags, haar zoontje te bewegen van het zwemmen af te gaan zoeken onder de boomen van een nabijgelegen park. Eenige uren later, terwijl Mme Humphreys aan eene buurvrouw haar akeligen droom vertelde, die maar niet uit haar gedachten wilde, kwam men de arme moeder verwittigen dat haar zoon dood was ! De knaap was, door een neerplofferden boom, in het park, gedood geworden.

— Slachtoffers van giftgassen. — Naar kapitein Hicks, bestuurder van een der bureelen voor oud gediende uit den jongsten Europeesche oorlog meedeelt, hebben alleen in Nieuw-Engeland 15,000 gewezen soldaten zenuwziekten in den krijgsdienst opgeloopen. Elke maand komen er bovendien nog 100 nieuwe gevallen bij.

Vele dier ziekte gevallen zijn het gevolg van aanvallen met vergiftige gassen. De geneesheeren zijn van meening, dat verscheidene aandoeningen van ruggemerg en hersencellen door eene langzame inwerking van de gassen werd veroorzaakt.

Het volledig uitwerksel van den oorlog wat zenuwziekten betreft, zal volgens de geneeskundigen, niet voor 1925 worden waargenomen.

Amerika.

Een moedige redding. — Een der meest moedige reddingen in de geschiedenis der Amerikaansche spoorwegen is dezer dagen verricht door John Cotter, een machinist der Erie spoorwegmaatschappij.

Met zijn trein een bocht in New-Jersey voorbij rijdend, op de mijlen afstand van New York zag Cotter een klein meisje van den spoordijk vallen en op de rigsels breeht komen. Ziende, dat het onmogelijk was op tijd de machine tot stilstand te brengen, zette hij de remmen in werking en klauterde tot vooraan de locomotief, hield zich met eene hand vast, greep met de andere het meisje bij haar jurkje en wist het ongelukkig op de machien te brengen. Toen de locomotief onder den druk der luchtremmen tot stilstand was gekomen, gaf de machinist het kind aan den gelukkigen grootvader terug, een gepensioneerde der spoorzegen, die zelf 40 jaar als machinist had dienst gedaan.

— Een reus. — Amerika is het land van alle wondere dingen. Nu heeft men daar weer een reus ontdekt, een jonge man in levende lijve, kloek en gezond, 20 jaar oud, en 2 meter 70 centimeters groot ! Hij is geboren in een hoeve van den Missouristaat, in een talrijke familie, en heeft verscheidene broders en zusters. Deze hebben echter zijn wipachtigen aard niet en zijn van normale gestalte.

Wanneer de reus nog een kind was, had hij ook eene gewone gestalte. Hij leed dan veel aan hoofdpijn en de geneesheeren beslisten dat het kind een heelkundige bewerking moest ondergaan. Deze operatie was levensgevaarlijk en schonk maar eene kans op tien voor genezing. De ouders gaven niettemin hunne toestemming en de operatie gelukte. De heelmeester had de schedelpan van het kind afgenomen en de slijmklieren vermengd met een vreemd bestanddeel.

Kort na de operatie was het kind volkomen genezen. Maar alsdan ook begon het te groeien buitenmate, zoodat het op 14 jarigen ouderdom reeds grooter was dan vader en moeder, die toch ook van de kleinsten niet waren. Op 18 jarigen ouderdom was hij 2 m. 10 c. groot. Thans is hij 20 jaar en meet 2 m. 70. Op twee jaar tijd is hij dus 60 centimeter gegroeid. En 't schijnt dat hij nog voortgaat met opschieten! Zijne gestalte is echter geene misvorming en zijne dikte ofte korpulentie is in verhouding met zijne lengte.

Gemengde berichten

Roode redeneering.

't Was tijdens de bespreking van het wetsontwerp betreffende het tijdelijke schorsen van zekere rechtsvorderingen en tenuitvoerleggingen in huishuurzaken :

« Heer Melckmans (soc.) — Volgens den heer verslaggever (Tschoffen) zouden alle vonnissen moeten uitvoerbaar zijn.

» Heer Golenvaux (kath.) — Hij heeft dit niet gezegd.

» Heer Uytroever (soc.) — Hij heeft het geschreven.

» Heer Tschoffen (kath.) — Wilt ge mij zeggen waar en wanneer ik dit zou geschreven hebben ?

» Heer Melckmans (soc.) — Men weet dat dit uwe opvatting is ! »

Zoo staat het letterlijk in het Beknopt Verslag.

Bewendert toch, a. u. b., die roode manier van redeneeren !

— Gij hebt dat gezeid.

— Neen !

— Gij hebt het geschreven.

— Neen !

— Dan hebt gij het gepeinsd...

En dat heeten de socialisten discuteeren, bewijzen, overtuigen, tegenstrevers platslaan !

Wij weten niet wel wat hier het meeste tegen de borst stuit : efwel hun vermetele schaamteloosheid, efwel hun buitensporige kwade trouw.

De huishuurwet.

Binnen enkele weken zullen wij dus een nieuwe huishuurwet hebben die van kracht zal zijn tot in 1925.

In afwachting wordt door de grendelwet, verleden week gestemd, de uitvoering geschorst van al de vonnissen in zake huishuurpachten, uitgezonderd voor de vonnissen geveld wegens gebrek van betaling van de huishuur of wegens wangebruik.

De bijzondere commissie heeft reeds aangevangen met het onderzoek van de nieuwe wet.

Men schijnt voornemens de verlenging van de pacht tot 1925 slechts te verleenen voor de gebouwen wier huurwaarde beneden een zeker cijfer blijft. Voor de anderen zou opzeg mogen gegeven worden, maar derwijze dat de verhuis slechts in 1924 moet plaats grijpen.

Met voor verhangens te spelen.

Een 16jarige knaap, Aug. Mévis, wonende te Cambron-Casteau, wilde zijne zusters schrik aanjagen met voor verhan, ene te spelen. Hij wrong zich een handdoek rond den hals, ging op een meubel staan, draaide eene koord rond den handdoek, wierp deze rond een balk en liet zich afglijden. Enkele minuten later, toen zijne zusters binnen kwamen, vonden zij hun broerken met nechgraw gelaat en uitpuilende oogen. De koord werd doorgesneden maar de dood had reeds haar werk verricht.

MENGELWERK VAN « *DE POSTRIJDER* »

— 35 —

LAMBRECHT VAN LOO

(Vervolg).

Om zijn recht te handhaven, deed hij op die plaatsen eene sterkte bouwen en stelde er eene talrijke bezetting in. De Duitschers en de Gentenaars vielen weldra in twist, en gedurende eene eeuw grepen er bijna aanhoudend gevechten en schermutselen plaats tusschen de twee vijanden.

De Gentenaars poogden verscheidene malen hunne vijanden uit hunne verschansingen te verjagen. Doch de burcht was te wel gelegen en te sterk. Met de jaren vermeerderde nog de wederzijdsche haat, en ten tijde dat Lambrecht van Loo eene schuilplaats te Gent kwam zoeken, werden de burgers meer dan ooit door hunne vijandige buren geteisterd...

De vluchtelingen hadden aldra den Koornaard bereikt.

— 't Is hier dat wij zijn moeten, sprak hij.

Alle drie richten hunne stappen in de aangetoonde richting.

Het huis, waarvan de heer van Loo sprak, was grooter en schooner dan het grootste deel der andere woningen. Het was gebouwd uit roeden steen, en gedekt met tichelen. Het had slechts een verdiep, lijk al de huizen van dien tijd. De vensterramen waren breed, met sterke pijlers voorzien.

Voor de deur lag een hoveken, waar menige blozende bloemetjes in te bloeien stonden.

Zijds de deur stond eene steenen bank. Daar zat een reeds bejaard man met sneeuwwitte lokken, de avondlucht te scheppen.

Die man mocht zestig jaren tellen. Een zachte glimlach, op zijne lippen als geprent, verried de goedheid van zijnen aard. Zijn verheven voorhoofd, zijn kalme rustige blik getuigden van eene edele fierheid en helder verstand.

Die man was Jacob Utenhove, een der begoedste en der invloedrijkste poorters der stad Gent. Hij dreef den lakenhandel, en door zijne werkzaamheid en bedrijvigheid, had hij de aanzienlijke fortuin, hem door zijne ouders overgelaten, nog weten te verdubbelen.

Heer Jakob had aldra de drie vreemdelingen bemerkt, die hunne stappen regelrecht naar zijne woning richtten. Hij poogde ze te herkennen.

— Welke gasten mag de goede God mij heden overzenden, vroeg hij aan zich zelven.

Doch het was reeds duister en de jaren hadden zijne oogen verzwakt.

— Ik herinner mij niet die wezens ooit te hebben gezien, zegde hij nog.

Hij stond op en ging de reizigers te gemoet.

— Welgekomen Mevrouw, welgekomen Mijnheeren, sprak de gastvrije burger. Komt binnen! Nog nooit blaef de deur der Utenhove's voor eenen vreemdeling gesloten.

En Jacob leidde hen naar zijn huis.

Lambrecht zag dat zijn oude vriend hem niet herkende. Hij klopte hem vriendelijk op den schouder, staarde hem glimlachend in de oogen.

— Ben ik dan zoodanig veranderd ? vroeg de jongeling. Herkent gij mij waarlijk niet meer, heer Jacob ?

Nauwelijks had de Gentenaar de stem gehoord, van den jongen ridder, of hij wendde zich eensklaps naar Lambrecht, bekeek hem met twijfel en verbazing. Dan wierp hij de armen in de hoogte, sloeg de handen ineen en riep vol verwondering uit :

— Hemel ! mag ik mijne oogen en mijne oren gelooven ? Zijt gij het wel, Mijnheer van Loo ?

Hoe zijt gij aan het graf ontsnapt ? Ik meende u reeds lang dood ? O welk geluk, welk geluk.

De gulhartige grijsaard vatte Lambrechts hand, prangde ze met kracht in de zijne en bezag den jongeling als had hij moeite om zijne oogen te gelooven als vreesde hij dat dit alles slechts een droom mocht wezen. Doch het was wel waarheid, het was wel zijn jonge vriend, de zoon van Beudewijn van Loo.

— Komt binnen, komt spoedig binnen, riep Jacob, en hij trok Lambrecht met geweld naar de deur terwijl een traan van geluk van zijne wang nederrolde iloe zal mijne vrouw blij zijn? Wist gij hoe dikwijls zij om u heeft geweend ?

— Lambrecht, Godelieve en Olo volgden Jakob binnen huize.

— Katharina !... riep de grijzaard, met de vreugde in de stem

Eene zijdeur ging open en eene eerbiedwaardige huismoeder, met minzaam en zachtmoedig gelaat kwam te voorschijn. Verwonderd aanzag zij den jongen ridder. Zijn lang haar, verwaarloosde baard en slechte kleederen leggden haar het vroolijk geroep van haren echtgenoot niet uit.

— Gij ook gij herkent hem dan niet ? riep Jakob. 't Is onze jonge vriend Mijnheer Lambrecht van Worteghem.

— Mijnheer Lambrecht, kreet Katharina verbaasd. Ja, nu herken ik u ! Mijn God, welk geluk ! Ik dacht u reeds sinds maanden dood. Ah ! verhaal ons toch alras door welke bijzondere gunst des hemels wij u mogen wederzien ?

— Dit hebt gij mijne goede Godelieve te wijten, sprak Lambrecht, zijne jonge vrouw aan zijne vrienden voorstellende.

Godelieve, die tot alsdan alles in stilte had afgezien werd hoogrood en boog nederig de oogen.

— Ah, dit is uwe jonge gade, riep de gulle burgersvrouw. Hartelijk welkom, mevrouw ! Welke eer en welk geluk zulke edele personen onder ons dak te mogen ontvangen.

— Doch wat moet gij van mij denken ! U zoolang aan de deur laten staan ! Vergeef het mij heer Lambrecht, vergeef het mij, mevrouw. De vreugd heeft mij over het hoofd geslagen. Treedt binnen, treedt binnen !

Katharina stak eene zware zijdeur open, en de vluchtelingen traden eene hooge ruime zaal binnen. Men ontstak kaarslicht, en Godelieve mocht op haar gemak de pracht en den rijkdom dier eenvoudige, gastvrije burgers bewonderen.

De vloer was met kostelijke tapijten belegd. De breede schouw steunde op twee houten kolommen. In deze kolommen waren kunstige beelden gesneden, die allerlei schetsen voorstelden, getrokken uit het H. Schift. Want onze voorouders waren zeer godsdienstig en schaamden zich niet dit openlijk te laten zien.

Tafel en stoelen waren van kostelijk vreemd hout en verrijkt door schoon snijwerk.

Boven op de schouw prijkte een groot kruisbeeld, met zilveren Lieven Heer.

Nauwelijks was men gezeten of Lambrecht moest de nieuwsgierigheid zijner gasten voldoen. Katharina vooral had geene rust voor dat zij het verhaal had gehoord van de wonderbare redding van haren vriend.

Lambrecht voldeed met de meeste welwillendheid het verlangen van Jacob en zijne gemalin. Hij vertelde alles met de minste omstandigheden.

Heer Utenhove aanhoorde hem in stilte en met aandacht. Katharina zij, kon niet altijd hare gevoelens beteugelen en nu en dan ontsnapte haar een gil van schrik, een zucht van medelijden, of zelfs een kreet van bewondering voor de getrouwe heldhaftige Godelieve.

Wat deze betreft, zedig en ootmoedig hield zij den blik ter neder geslagen, terwijl Lambrecht's oog van geluk en van fierheid tintelde.

— Ja, door den moed en de vastberadenheid mijner onschatbare echtgenoote, ben ik eenen gewissen en wreeden dood ontsnapt, zoo eindigde de jonge ridder. Doch ik moest de wraak van mijnen zich ouvader ontvluchten. Waar eene schuilplaats gezocht ? Dan dacht ik aan u, heer Jakob. Ik herinnerde mij de vriendschap, die sinds jaren en jaren ons aan elkander verbindt. Ik beloofd stout en vraak bij u te komen aankloppen en u voor mijne jonge vrouw en voor mij zelven eenige dagen de herbergzaamheid af te smeeken.

— Wist gij hoe gelukkig ik mij acht u ze te mogen verleenen, sprak heer Utenhove. Zie heer Lambrecht, dit huis en al wat het bevat is ter uwer beschikking. Wat ben ik blijde eens de gelegenheid te hebben een weinig van de schuld van dankbaarheid te betalen die ik u verschuldigd ben. Doch daarvan zullen wij later nog spreken. Nu aan tafel.

Twee dienstmaagden waren binnengetreden, en hadden een geurig maal opgedischt.

— Ja, aan tafel, sprak vrouw Utenhove op hare beurt. Na zooveel avonturen en zulke lange reis is een goed avondmaal niet te misprijzen.

Lambrecht, Godelieve en Olo hielden het zich geenszins tweemaal zeggen. Alle drie tot groot genoegen der gulhartige Katharina, deden het maal eene buitengewoone eer aan. De malsche warme spijzen herstelden hunne krachten en ontnamen hun gedeeltelijk de vermoeienissen van eenen langdurigen tocht.

Na het avondmaal begaf men zich te bed. Een diepe, versterkende slaap had weldra de woelige gebeurtenissen der twee laatste dagen uit het hoofd van het gelukkig echtpaar gebannen.

. . . . . .

Godelieve en Lambrecht bevonden zich te Gent in volle veiligheid. Geen hier, hoe machtig ook, hadt het recht binnen de stad de hand op hen te slaan. Zij moesten dus de wraak van hunnen verstoorden vader niet dachten.

Lambrecht was nochtans niet van zin in Gent te blijven. Hij wilde van de herbergzaamheid zijner vrienden geen misbruik maken. Hij was voornemens zijnen degen ten dienste te stellen van den eenen of anderen vreemden vorst, en zijne verbeurde fortuin nadus wederom op te bouwen.

Dit was vrouw Utenhove ter oore gekomen en verwekte haar niet weinig verdriet. Zij voelde toch zooveel genegenheid voor de goede, zachte Godelieve. Was de deugdzame jonge edelvreouw niet het evenbeeld harer Aleidis ? zij ook was het vaderlijk dak ontvlucht, uit liefde voor haren bruidegom, doch zij had den Goddelijken bruidegom bovenal alle ander verkoren. De dichten van een streng kloster, hield u voor altijd hare schoonheid aan het bewonderend oog harer moeder verholen.

Alle de andere kinderen van vrouw Katharina waren insgelijks gehuwd, en waren den moederlijken schoot ontvlogen.

Geen wonder dus dat de verlatene moeder zich tot de jonge vrouw van den heer van Loo voelde getrokken Godelieve was voor haar eene herinnering uit vroegere tijden, een aangenaam en vroolijk gezelschap. Ook behandelde vrouw Utenhove haar als haar eigen kind. Dankt hoe het gedacht, van Godelieve ook weldra gescheiden te worden, haar verdriet aandeed en haar pijnigde.

Zij kon haar leed niet verkroppen. Zij moest immer het gesprek over Lambrechts noodlottig beslot brengen. Dan spaarde de goede vrouw hare vermaningen en hare voorzeggingen niet. Hadde men haar geloof't, in den vreemde was niets te oogsten dan ellende, tegenspoed, schrikkelijke onheilen, en de dood, maar een afgrijselijke dood, ver van vrienden en kennissen, zonder eenige hulp of zonder eenigen troost.

De vergrootingen en sombere voorspellingen van vrouw Utenhove deden Jakob, Lambrecht en Godelieve soms hartelijk glimlachen. Daarom verloor Katharina den moed niet, en geen dag liep voorbij zonder dat zij haren goeden vriend, haren braven, moedigen, doch roekeloozen Lambrecht eens des morgends, eens des middags, en eens des avonds, met eene wonderen hardnekkigheid, dachtig de les voorlas en de toekomst voorspelde.

— Welke boaze geest mag u toch zulke gedachten in het hoofd hebben gestoken ? klaagde Katharina zekeren avond. Voor eenen vreemden vorst uw bloed en uw leven gaan verpanden ? Denkt gij er wel aan, heer Lambrecht ? Ah, gij weet niet hoe bitter het brood van den vreemde smaakt ? waarom niet liever bij ons gebleven, in uw vaderland, bij uwe vrienden ! Wat hebt gij hier te vreezen ? Uw schoonvader zal met altijd op u gestoord blijven en dan keert gij gerust in uwe heerlijkheid terug.

Lambrecht wist hoe stijfhoofdig Hugo van Schoorisse was, en hoe lang hij naar zijne verzoening zou mogen wachten. Hij antwoordde :

— Vrouw Utenhove, gaarne zou ik uw aanbod aanvaarden. Doch heeft de goede God mij sterke armen gegeven om mijnen tijd in ledigheid te verslijten ? Op de krijgsbaan hebben mijne voorouders eer en roem verworven, en zelfde baan wil ik inslaan en volgen.

Katharina ruchtte en schudde wanhopig haar hoofd. Jakob zat in diepe gedachten verzonken. Zijn gelaat was ernstig, jy treurig, wanneer hij ook zag met smart zijnen vriend naar de vreemde trekken.

Eensklaps beit hij het hoofd op.

(Wordt vervolgd)